

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

3. juuni 2010*

Kohtuasjas C-484/08,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Tribunal Supremo (Hispaania) 20. oktoobri 2008. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. novembril 2008, menetluses

Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid

versus

Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc),

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees A. Tizzano (ettekandja), esimese koja esimehe ülesannetes, kohtunikud E. Levits, C. Toader, M. Ilešič ja J.-J. Kasel.

kohtujurist: V. Trstenjak,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikus menetluses ja 10. septembri 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid, esindajad: *avvocato* M. Merola ja *abogado* J. Cadarso Palau,
- Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc), esindajad: *procuradora* J. Rodríguez Teijeiro ning *abogado* L. Pineda Salido ja *abogado* M. Mateos Ferrer,
- Hispaania valitsus, esindajad: J. López-Medel Bascones ja M. Muñoz Pérez,
- Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma ja J. Kemper,

- Austria valitsus, esindaja: E. Riedl,

- Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes, H. Almeida ja P. Contreiras,

- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: E. Gippini Fournier ja W. Wils,

olles 29. oktoobri 2009. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, lk 29; ELT eriväljaanne 15/02, lk 288; edaspidi „direktiiv”) artikli 4 lõiget 2 ja artiklit 8.

- 2 Eelotsusetaotlus on esitatud Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madridi (edaspidi „Caja de Madrid”) ja Asociación de Usuarios de Servicios Bancariose (Hispaania pangateenuste kasutajate ühing, edaspidi „Ausbanc”) vahelises kohtuvaidluses seoses Caja de Madridi ja tema klientide vahel sõlmitud eluasemelaenulepingutes, milles on kokku lepitud muutuv intressimäär, sisalduva tingimuse õiguspärasusega.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

- 3 Direktiivi põhjendus 12 ja põhjendus 19 on sõnastatud järgmiselt:

„praegused siseriiklikud õigusaktid võimaldavad ette näha üksnes osalist ühtlustamist; käesolev direktiiv hõlmab eelkõige ainult neid lepingutingimusi, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud; liikmesriikidel peaks olema võimalus [EMÜ] asutamislepingu sätteid arvesse võttes kindlustada tarbijatele kõrgem kaitstuse tase siseriiklike õigusnormide abil, mis on [...] direktiiviga ettenähtud õigusnormidest rangemad;

[...]

[...] direktiivi kohaldamisel ei hinnata ebaõigluse suhtes lepingu põhiobjekti ega tar- nitava kauba või osutatavate teenuste kvaliteedi ja hinna suhtega seotud tingimusi; lepingu põhiobjekti ning hinna ja kvaliteedi suhte võib sellest hoolimata arvesse võtta muude tingimuste õigluse hindamisel [...].”

4 Direktiivi artikkel 3 sätestab:

„1. Lepingutingimus, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud, loetakse ebaõiglaseks, kui see on vastuolus heausksuse tingimusega ning kutsub esile lepinguosaliste le- pingust tulenevate õiguste ja kohustuste olulise tasakaalustamatuse, mis kahjustab tarbijat.

2. Tingimust ei loeta kunagi eraldi kokkulepituks, kui see on eelnevalt koostatud ning tarbija ei ole seetõttu saanud tingimust sisuliselt mõjutada, eriti eelnevalt koostatud tüüplepingute puhul.

Asjaolu, et tingimuse teatavad aspektid või üks konkreetne tingimus on eraldi kokku lepitud, ei välista käesoleva artikli kohaldamist lepingu ülejäänud osa suhtes, kui le- pingu üldhinnangu põhjal selgub, et leping on ikkagi eelnevalt koostatud tüüpleping.

Kui müüja või teenuste osutaja väidab, et tüüptingimus on eraldi kokku lepitud, lan- geb selle tõendamiskohustus temale.

3. Lisa sisaldab soovituslikku ja mittetäielikku loetelu tingimustest, mida võib pidada ebaõiglasteks.”

5 Direktiivi artikkel 4 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, võetakse lepingutingimuse hindamisel arvesse lepingu sõlmimise objektiks oleva kauba või teenuse laadi ning viidatakse lepingu sõlmimisel kõigile sellega kaasnevatele asjaoludele ning kõigile teistele kõnealuse või muu lepingu tingimustele, millest see sõltub.

2. Tingimuste õiglase või ebaõiglase iseloomu hindamine ei ole seotud lepingu põhiobjekti mõiste, hinna ja tasu piisavuse ega vastutehinguna pakutavate teenuste või kaubaga, kui kõnealused tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.”

6 Direktiivi artikkel 8 sätestab:

„Liikmesriigid võivad [...] direktiivi reguleerimisalas vastu võtta või säilitada asutamislepingule vastavad rangemad sätted, et tagada tarbijate kaitstuse kõrgem tase.”

Siseriiklik õigus

- 7 Hispaania õiguses on tarbijate kaitse ebaõiglaste lepingutingimuste eest tagatud tarbijate ja kasutajate kaitset käsitleva 19. juuli 1984. aasta üldseadusega 26/1984 (Ley General 26/1984 para la Defensa de los Consumidores y Usuarios, *BOE* nr 176, 24.7.1984).
- 8 Seadust 26/1984 muudeti lepingute tüüptingimusi käsitleva 13. aprilli 1998. aasta seadusega 7/1998 (Ley 7/1998 sobre Condiciones Generales de la Contratación, *BOE* nr 89, 14.4.1998), millega võeti direktiiv üle siseriiklikku õigusesse.
- 9 Siiski jäeti seadusega 7/1998 siseriiklikku õigusesse üle võtmata direktiivi artikli 4 lõige 2.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud ja eelotsuse küsimused

- 10 Eelotsusetaotlusest nähtub, et Caja de Madridi ja tema klientide vahel sõlmitud muutuva intressimääraga eluasemelaenulepingud sisaldavad kirjalikku tingimust, mis on eelnevalt tüüplepingus sedastatud ning mille kohaselt tuleb lepingus sätestatud nominaalne intressimäär, mida muudetakse kokkulepitud viitemäära alusel regulaarselt, juba esimesel läbivaatamisel ümardada kuni kõrgema veerand protsendipunktini (edaspidi „ümardamise tingimus”).

- 11 Ausbanc esitas 28. juulil 2000 hagi, paludes eelkõige Caja de Madridi poolt nimetatud laenulepingutes sisalduva ümardamise tingimuse kustutamist ning selle edaspidise kasutamise keelamist. Juzgado de Primera Instancia de Madrid rahaldas hagi oma 11. septembri 2001. aasta lahendiga, leides, et ümardamise tingimus on ebaõiglane ja seega tühine vastavalt siseriiklikele õigusnormidele, millega direktiiv on üle võetud.

- 12 Caja de Madrid esitas selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Audiencia Provincial de Madridile, kes tegi 10. oktoobril 2002 esimese astme kohtu otsust kinnitava lahendi.

- 13 Caja de Madrid esitas 27. novembril 2002 selle kohtuotsuse peale Tribunal Supremole kassatsioonkaebuse.

- 14 Tribunal Supremo sõnul võib ümardamise tingimus kujutada endast sellise panga laenulepingu, nagu on kõne all põhikohtuasjas, olulist osa. Niisiis, kuna direktiivi artikli 4 lõige 2 välistab kõnealuse tingimuse ebaõiglase iseloomu hindamise, mis puudutab eelkõige lepingu objekti, siis ei saa põhimõtteliselt sellise tingimuse, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ebaõiglast iseloomu hinnata.

- 15 Siiski märgib Tribunal Supremo ka, et kuna Hispaania Kuningriik ei ole oma õigus-korda nimetatud artikli 4 lõiget 2 üle võtnud, siis kohaldatakse Hispaania õigusnormide kohaselt sellist hindamist kogu lepingu suhtes.

- 16 Neil asjaoludel otsustas Tribunal Supremo menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [direktiivi] artiklit 8 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik võib oma õigusaktides ja tarbijate kasuks kehtestada selliste tingimuste ebaõiglase iseloomu kontrolli, mida [direktiivi] artikli 4 lõike 2 kohaselt ei kontrollita?

2. Kas järelikult takistab [direktiivi] artikli 4 lõige 2 koostoimes artikliga 8 liikmesriigil kehtestada oma õiguskorras ja tarbijate kasuks selliste tingimuste ebaõiglase iseloomu kontrolli, mis puudutavad „lepingu põhiobjekti mõiste[t]” või „hinna ja tasu [vastavust] vastutehinguna pakutava[tele] teenus[tele] või kau[padele]”, isegi kui kõnealused tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles?

3. Kas EÜ artikliga 2, EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g ja EÜ artikli 4 lõikega 1 on kooskõlas [direktiivi] artikli 8 ja artikli 4 lõike 2 selline tõlgendamine, mis võimaldab liikmesriigil kohtulikult kontrollida, kas tarbijate sõlmitud ning lihtsas ja arusaadavas keeles koostatud lepingutes sisalduvad tingimused, millega määratletakse lepingu põhiobjekt või hinna ja tasu vastavus vastutehinguna pakutavatele teenustele või kaupadele, on ebaõiglased?”

Eelotsuse küsimused

Vastuvõetavus

- 17 Ausbanc, Hispaania valitsus ja Euroopa Ühenduste Komisjon vaidlustavad eelotsusetaotluse vastuvõetavuse põhjendusel, et see ei ole siseriiklikule kohtule tema menetluses oleva kohtuvaidluse lahendamiseks vajalik. Seoses sellega väidavad nad, et põhikohtuasjas kõne all olev ümardamise tingimus ei puuduta kõne all oleva lepingu põhiobjekti, vaid kujutab endast selle lisakomponenti nii, et direktiivi artikli 4 lõige 2 ei ole põhikohtuasjas kohaldatav.
- 18 Sellega seoses tuleb kõigepealt meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artikli 267 järgses menetluses, mis põhineb selgel siseriiklike kohtute ja Euroopa Kohtu ülesannete eristamisel, kohtuasja faktiliste asjaolude hindamine vaid siseriikliku kohtu pädevuses. Üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval siseriiklikul kohtul on kohtuasja eripärasid arvesse võttes õigus hinnata eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks ning Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Kui esitatud küsimused puudutavad ühenduse õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus reeglina kohustatud otsuse langetama (vt 12. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-145/03: Keller, EKL 2005, lk I-2529, punkt 33; 18. juuli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-119/05: Lucchini, EKL 2007, lk I-6199, punkt 43, ning 11. septembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-11/07: Eckelkamp jt, EKL 2008, lk I-6845, punktid 27 ja 32).

- 19 Seega, isegi kui Euroopa Kohus on ka otsustanud, et ta peab erandjuhtudel oma pädevuse hindamiseks kindlaks tegema need asjaolud, mille tõttu siseriiklik kohus talle eelotsusetaotluse esitas (vt selle kohta 16. detsembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 244/80: Foglia, EKL 1981, lk 3045, punkt 21, ja 19. novembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-314/08: Filipiak, EKL 2009, lk I-11049, punkt 41), saab Euroopa Kohus siseriikliku kohtu esitatud eelotsusetaotlusele vastamata jätta vaid siis, kui on ilmne, et tal palutakse tõlgendada liidu õiguse sätet, mis ei ole kohaldatav (vt 5. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-85/95: Reisdorf, EKL 1996, lk I-6257, punkt 16, ja 1. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-567/07: Woningstichting Sint Servatius, EKL 2009, lk I-9021, punkt 43).
- 20 Kõnesoleval juhul ei ole asi nii.
- 21 Nimelt esitab Tribunal Supremo eelotsusetaotluses küsimuse liikmesriikide kohustuste ulatuse kohta direktiivi alusel seoses teatud ebaõiglaste lepingutingimuste üle teostatava kohtuliku kontrolliga, mis Tribunal Supremo arvamuse kohaselt kuuluvad direktiivi artikli 4 lõike 2 kohaldamisalasse.
- 22 Isegi kui kõik menetluspooled ei jaga Tribunal Supremo hinnangut, siis vähemalt ei näi, et oleks ilmne, et direktiivi nimetatud sätet ei ole võimalik põhikohtuasjas kohaldada.
- 23 Neil asjaoludel tuleb nentida, et Euroopa Kohus on pädev talle esitatud eelotsuse küsimustele vastama ja seega tuleb eelotsusetaotlus tunnistada vastuvõetavaks.

Sisulised küsimused

Esimene ja teine küsimus

- 24 Oma esimese kahe küsimusega, mida tuleb käsitleda koos, tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi artikli 4 lõikega 2 ja artikliga 8 on vastuolus, kui liikmesriik sätestab oma õiguskorras ja tarbijate kasuks selliste lepingutingimuste ebaõiglase iseloomu kontrolli, mis puudutavad lepingu põhiobjekti mõistet või hinna ja tasu vastavust vastutehinguna pakutavatele teenustele või kaupadele, isegi kui need tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.
- 25 Caja de Madrid väidab, et direktiivi artikkel 8 ei luba liikmesriigil ülevõtmismeetmete kaudu vastu võtta või selliste meetmete puudumise korral säilitada siseriiklikke õigusnorme, mis on vastuolus direktiivi artikli 4 lõikega 2. Nimelt piiritleb see säte siduvalt direktiivis sätestatud kaitsesüsteemi kohaldamisala, välistades selliselt liikmesriikidele igasuguse võimaluse sellest erandit teha isegi selleks, et sätestada tarbijate suhtes soodsamad siseriiklikud õigusnormid.
- 26 Teised märkusi esitanud huvitatud pooled väidavad vastupidi, et selline võimalus ei ole direktiivi artikli 4 lõikega 2 ja artikliga 8 vastuolus. Nimelt leiavad nad, et taoliste siseriiklike õigusnormide vastuvõtmine või säilitamine kuulub liikmesriikide pädevusse kehtestada direktiivi reguleerimisalas tarbijate kaitseks rangemad meetmed.

- 27 Esitatud küsimusele vastamiseks tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud koh-
tupraktikale põhineb direktiiviga loodud tarbijakaitseüsteem ideel, et tarbija on
suhetes müüja või teenusteosutajaga nõrgemal positsioonil, mis puudutab nii tarbi-
ja võimet pidada läbirääkimisi kui ka tema teavitatuse taset – seetõttu peab tarbi-
ja nõustuma müüja või teenusteosutaja eelnevalt kehtestatud tingimustega, ilma et
tal oleks võimalik mõjutada nende sisu (27. juuni 2000. aasta otsus liidetud kohtu-
asjades C-240/98–C-244/98: Océano Grupo Editorial ja Salvat Editores, EKL 2000,
lk I-4941, punkt 25, ja 26. oktoobri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-168/05: Mostaza
Claro, EKL 2006, lk I-10421, punkt 25).
- 28 Siiski – nagu on direktiivi põhjenduses 12 sõnaselgelt viidatud – piirdub direktiiv
ebaõiglaseid lepingutingimusi käsitlevate siseriiklike õigusnormide osalise ja mini-
maalse ühtlustamisega, jättes liikmesriikidele võimaluse kindlustada tarbijatele kõr-
gem kaitstuse tase kui see, mis on ette nähtud direktiivis.
- 29 Niisiis sätestab direktiivi artikkel 8 formaalselt liikmesriikidele võimaluse „direktiivi
reguleerimisalas vastu võtta või säilitada asutamislepingule vastavad rangemad sät-
ted, et tagada tarbijate kaitstuse kõrgem tase”.
- 30 Seega tuleb kontrollida, kas direktiivi artikli 8 ulatus laieneb kogu direktiivi regulee-
rimisalale ja järelikult selle artikli 4 lõikele 2, või – nagu väidab Caja de Madrid – kas
see viimane säte on nimetatud artikli 8 kohaldamisalast välistatud.
- 31 Sellega seoses tuleb nentida, et direktiivi artikli 4 lõige 2 sätestab ainult, et „õiglase või
ebaõiglase iseloomu hindamine” ei ole seotud selles sättes osutatud tingimustega, kui
need tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.

- 32 Seega tuleneb direktiivi artikli 4 lõike 2 sõnastusest, et seda sätet – nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 74 – ei saa kvalifitseerida sättena, mis määrab kindlaks direktiivi esemelise kohaldamisala. Vastupidi, artikli 4 lõikes 2 osutatud tingimused, mis kuuluvad direktiivi reguleerimisalasse, pääsevad nende ebaõiglase iseloomu hindamisest ainult juhul, kui pädev siseriiklik kohus leiab pärast üksikjuhtumite uurimist, et need olid müüja või teenuste osutaja poolt koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.
- 33 Lisaks nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et direktiivi artikli 3 lõige 1 ja artikli 4 lõige 1 määravad üheskoos kindlaks üldised kriteeriumid, millest lähtudes saab hinnata, kas direktiiviga hõlmatud lepingutingimused on ebaõiglased (vt selle kohta 7. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas C-478/99: komisjon vs. Rootsi, EKL 2002, lk I-4147, punktid 11 ja 17, ning 1. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-237/02: Freiburger Kommunalbauten, EKL 2004, lk I-3403, punktid 18, 19 ja 21).
- 34 Sellest lähtudes osutab direktiivi artikli 4 lõige 2 omalt poolt – nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 75 – vaid nende lepingutingimuste sisulise kontrolli tingimuste ja ulatuse kehtestamisele, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud ja mis kirjeldavad müüja või teenuse osutaja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu alusel osutatavat põhiteenust.
- 35 Sellest tuleneb, et artikli 4 lõikes 2 osutatud tingimused kuuluvad direktiivi reguleerimisalasse ja seega kohaldatakse direktiivi artiklit 8 ka nimetatud artikli 4 lõike 2 suhtes.

- 36 Sellist järeldust ei sea kahtluse alla Caja de Madridi argumendid, mille kohaselt nähtub eelkõige 10. mai 2001. aasta otsusest kohtuasjas C-144/99: komisjon *vs.* Madalmaad (EKL 2001, lk I-3541), et direktiivi artikli 4 lõige 2 on liikmesriikide suhtes kohustusliku ja siduva iseloomuga, nii et nad ei saa oma siseriiklikes õiguskordades sätete vastuvõtmiseks või säilitamiseks, mis muudavad selle ulatust, tugineda direktiivi artiklile 8.
- 37 Sellega seoses piisab, kui märkida, et sellised argumendid lähtuvad nimetatud kohtuotsuse väärast tõlgendamisest. Selles kohtuotsuses otsustas Euroopa Kohus, et Madalmaade Kuningriik rikkus temale direktiivist tulenevaid kohustusi mitte seetõttu, et ta ei võtnud üle selle artikli 4 lõiget 2, vaid kuna ta ei taganud selle täielikku ülevõtmist sellisel viisil, et kõne all olevad siseriiklikud õigusnormid oleks olnud piisavad selle sättega taotletavate eesmärkide saavutamiseks.
- 38 Nimelt välistasid nimetatud õigusnormid igasuguse kohtuliku kontrolli võimaluse tingimuste suhtes, mis kirjeldavad müüja või teenuse osutaja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu alusel osutatavat põhiteenust, isegi kui nende tingimuste sõnastus oli ebaselge ja kahetähenduslik, nii et tarbijal puudus täielikult võimalus väita, et tingimus, mis puudutab lepingu põhiobjekti mõistet või hinna vastavust pakutavatele teenustele või kaupadele, on ebaõiglane.
- 39 Järelikult ei saa eespool viidatud kohtuotsusest komisjon *vs.* Madalmaad kuidagi järeldada, et Euroopa Kohus oleks leidnud, et direktiivi artikli 4 lõige 2 kujutab endast kohustuslikku ja siduvat sätet, mis tuleb kohustuslikus korras sellisena liikmesriikide poolt üle võtta. Euroopa Kohus piirdus vastupidi otsustamisega, et selleks, et tagada direktiiviga taotletavad tarbijakaitse eesmärgid, peab nimetatud artikli 4 lõike 2 ülevõtmine olema täielik sellisel viisil, et tingimuste ebaõiglase iseloomu hindamise keeld puudutaks ainult neid tingimusi, mis on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.

- 40 Kõigest eelnevast tuleneb, et liikmesriigid võivad direktiivi reguleerimisalas, sealhulgas selle artikli 4 lõige 2, vastu võtta või säilitada rangemad sätted kui need, mis on direktiiviga sätestatud, et tagada tarbijate kaitstuse kõrgem tase.
- 41 Niisiis tuleb põhikohtuasjas kõne all olevate siseriiklike õigusnormidega seoses nentida, et – nagu tuleneb Euroopa Kohtule esitatud toimikust – seadusega nr 7/1998 ei võetud siseriiklikusse õigusesse üle direktiivi artikli 4 lõiget 2.
- 42 Sellest tuleneb, et Hispaania õiguskorras, nagu märgib Tribunal Supremo, võib siseriiklik kohus kohtuasja raames, mis käsitleb müüja või teenuse osutaja ja tarbija vahel sõlmitud lepingut, hinnata kõigis olukordades niisuguse tingimuse ebaõiglust, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud ja mis puudutab eelkõige nimetatud lepingu põhiobjekti, ning seda isegi olukorras, kus see tingimus on eelnevalt müüja või teenuse osutaja poolt lihtsas ja arusaadavas keeles koostatud.
- 43 Neil asjaoludel tuleb nentida, et lubades selliste müüja või teenuse osutaja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sätestatud tingimuste, nagu on osutatud direktiivi artikli 4 lõikes 2, täielikku kohtulikku kontrolli, võimaldavad põhikohtuasjas kõne all olevad Hispaania õigusnormid kindlustada tarbijatele vastavalt direktiivi artiklile 8 kõrgema kaitstuse taseme kui see, mis on selle direktiiviga ette nähtud.
- 44 Nendest kaalutlustest lähtudes tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et direktiivi artikli 4 lõiget 2 ja artiklit 8 tuleb tõlgendada selliselt, et nendega ei ole vastuolus niisugused siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, millega

lubatakse selliste lepingutingimuste ebaõiglase iseloomu kohtulikku kontrolli, mis puudutavad lepingu põhiobjekti mõistet või hinna ja tasu vastavust vastutehinguna pakutavatele teenustele või kaupadele, isegi kui need tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.

Kolmas küsimus

- 45 Oma kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas EÜ artikliga 2, EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g ja EÜ artikli 4 lõikega 1 on vastuolus selline direktiivi artikli 4 lõike 2 ja artikli 8 tõlgendamine, mille kohaselt võivad liikmesriigid võtta vastu siseriiklikud õigusnormid, millega lubatakse selliste lepingutingimuste ebaõiglase iseloomu kohtulikku kontrolli, mis puudutavad lepingu põhiobjekti mõistet või hinna ja tasu vastavust vastutehinguna pakutavatele teenustele või kaupadele, isegi kui need tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.
- 46 Piisab, kui EÜ artikliga 2 ja EÜ artikli 4 lõikega 1 seoses märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt sätestavad need sätted üldised eesmärgid ja põhimõtted, mida kohaldatakse tingimata koos vastavate EÜ asutamislepingu peatükkidega, mis käsitlevad nende põhimõtete ja eesmärkide elluviimist. Seega ei tekita need sätted üksinda liikmesriikidele selgeid ja tingimusteta õiguslikke kohustusi (vt selle kohta, mis puudutab EÜ artiklit 2, 24. jaanuari 1991. aasta otsus kohtuasjas C-339/89: *Alsthom Atlantique*, EKL 1991, lk I-107, punkt 9, ja mis puudutab EÜ artikli 4 lõiget 1, 3. oktoobri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-9/99: *Échirolles Distribution*, EKL 2000, lk I-8207, punkt 25).
- 47 Samuti ei tekita EÜ artikli 3 lõike 1 punkt g üksinda liikmesriikidele õiguslikke kohustusi. Nimelt piirdub see säte viitega – nagu Euroopa Kohtul on olnud juhust täpsustada – eesmärgile, mida tuleb aga täpsustada teistes asutamislepingu sätetes, eelkõige nendes, mis puudutavad konkurentsieeskirju (vt selle kohta 9. novembri 1983. aasta

otsus kohtuasjas 322/81: Nederlandsche Banden-Industrie Michelin vs. komisjon, EKL 1983, lk 3461, punkt 29, ja eespool viidatud kohtuotsus Alsthom Atlantique, punkt 10).

- 48 Lisaks tuleb nentida, et eelotsusetaotluses esinevad andmed ei võimalda Euroopa Kohtul selgelt piiritleda, milliste konkurentsieeskirju puudutavate asutamislepingu sätete tõlgendamine on põhikohtuasja lahendamise seisukohalt tarvilik.
- 49 Kõigist nendest kaalutlustest lähtudes tuleb kolmandale küsimusele vastata, et EÜ artikliga 2, EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g ja EÜ artikli 4 lõikega 1 ei ole vastuolus selline direktiivi artikli 4 lõike 2 ja artikli 8 tõlgendamine, mille kohaselt võivad liikmesriigid võtta vastu siseriiklikud õigusnormid, millega lubatakse selliste lepingutingimuste ebaõiglase iseloomu kohtulikku kontrolli, mis puudutavad lepingu põhiobjekti mõistet või hinna ja tasu vastavust vastutehinguna pakutavatele teenustele või kaupadele, isegi kui need tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.

Kohtukulud

- 50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglase tingimuste kohta tarbijalepingutes artikli 4 lõiget 2 ja artiklit 8 tuleb tõlgendada selliselt, et nendega ei ole vastuolus niisugused siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, millega lubatakse selliste lepingutingimuste ebaõiglase iseloomu kohtulikku kontrolli, mis puudutavad lepingu põhiobjekti mõistet või hinna ja tasu vastavust vastutehinguna pakutavatele teenustele või kaupadele, isegi kui need tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.**
- 2. EÜ artikliga 2, EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g ja EÜ artikli 4 lõikega 1 ei ole vastuolus selline direktiivi 93/13 artikli 4 lõike 2 ja artikli 8 tõlgendamine, mille kohaselt võivad liikmesriigid võtta vastu siseriiklikud õigusnormid, millega lubatakse selliste lepingutingimuste ebaõiglase iseloomu kohtulikku kontrolli, mis puudutavad lepingu põhiobjekti mõistet või hinna ja tasu vastavust vastutehinguna pakutavatele teenustele või kaupadele, isegi kui need tingimused on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles.**

Allkirjad